unu

NU VĂ PLECAȚI ÎNAFARĂ

Călător prin grotele cu alei despletite unde fie-are stalactită poate fi un iatagan de argint și fiecare linte de fildeș al stalagmitei, toiag. Știi că poemul rebuie să fie un organism sfîrtecat de pastila explosivă are e însăși viața lui. Revolta coboară grămadă cu ngerii negrii la braț și în inimi o mînă deschide fîn-ina din purpură arteziană. E compartimentul mituri-or, trandafirilor de cărbune. In muzeu, gloriile cu lichete vinete au rămas asemeni cadavrelor unui lagel.

Doar polenul unei halucinații binefăcătoare aco-eră energia incendiului reținut în cuvinte. Trenul tre-e cu barierele ridicate pentru surpriza mai mare un rpegiu al catastrofei în frenezie. Eliberare cu tîmplele trivite. cu stele ciocnindu-se în orbite, în clocotirea ulcanului sublimată în muzică wagneriană. Acum ampioanele din inimi de copii decorează salonul profeților iar perdelele exală parfumul plăgilor necro-ate. Durerea circulă lichefiată dealungul coridoarelor lerecate cu incertitudini.

O mînă purtată de alte mîini
o mînă lucidă
și obiectivul prins ca un degetar în securea fiecărei
unghi
spre un arc de triumf în flacări
rc rezemat pe mușuroaie de furnici
apoi un cap livid de dumnezeu dezorientat
u legenda atotputerniciei trecută prin scaunul
electric al dezagregării.

Cît de frumos această himeră împodobește capul iu înfundat în aureolă și cum din nebuloasă lumina e alege caldă pe umărul stîng crescut din stîncă. rmează defilarea. Pasările sbucnesc în toate sensu-le în luciri opalescente și ziua e fărămițată în fulgi. ipete dospesc sub stiletele ascuțite de pavaj. Dezaxate ătăcesc capetele desmoștenite de un nimb găsit ve-ust și aruncat ca o sdreanță la canal, prin sălile oale de marmoră neagră. Și așa mai departe : Unde alurile se alungă în cavalcadă, valurile trezite cu un luierat din nevăzut. Valurile ca perdele de spumă imfonică. Dincoace, fanfare de lilieci albi naufragiați este pajiștea în disperare sau poate o halucinație a lajei.

Te vei culca lîngă luna desgolită ca un fruct e păpădie. Degetele tale vor înflori vise (le vor îm-leti apoi în coarde efervescente) și șoldurile vor în-crusta nomolul cu lumină. Și valurile te vor goli ca o cupă acoperindu-te și gîndul va putrezi înaintea trupu-lui, buruiană purtată pînă departe pe un căuș plin de stele oglindite.

◆

Treci înainte prin ploaia scornită din carafe mai diafane decît ziua în devenire. Parcimonios, orizontul îți arată doar o colină rumenită de ultimul apus filtrat prin rețeaua genelor. Cum tăcerea mușcă din fibrele celui înfricat! La acest altar al morții buzele împie-tresc convulsiv în statui și gestul spintecă cerul ca un reverber.

Iubești patul în care femeia cu pîntecele de lu-mină, cu pîntecele tezaur, găsește odihnă. Mișcările sînt aceleași și camera aceiaș dar ea e mereu inedită și după mierea fiecărui somn, pleoapele îi îmbracă moleșeli spiritualizate și chenarele de doliu ale cear-cănelor se împart în diademe iar respirația, un mi-ros bălan.

Abia eram praful tăvălit de copitele cailor. eram nechezul armăsarilor cu carnea încinsă. Un felinar la răspîntia iluminată a revelației. Vino cu veacul acesta la subțioară cum ai purta un papirus. In reali-tate secolele nu există. Există doar gimnastica fiecărei clipe și mai există cadavrul ei putrezit în oasele he-ralzilor purtați de roza mișcătoare a neliniștii. Restul e statistică. Restul sînt grafice sinoptice.

Undeva vei găsi zidul prin care vei trece dema-terializat și saturat de energie. A ta și a societății, infuzată în fiecare por dar invizibilă ca și costumul din basmul cu prințul. Și această maimuță caraghioasă, această radiografie detașată de supapa inimii ești tu cu veșnicele absențe pe cari le iubești și nu le ții în safe-uri. Te privesc în luminile șterse ale ochilor. Te însoțesc prin priveliștea pe care o mîngîi cu tăl-pile sau cu mîinile ca un sîn, printre arborii turmen-tați de ozon și esențele tari ale clorofilei. Te conduc sub cerul acesta tot atît de curb ca la început. Dacă te-ași lăsa aici singur, picioarele ar naște rădăcini, demonii te-ar crede un bust decorativ și sarabanda lor ar înceta abia în faldurile zorilor cînd vei repeta paralizia noastră cea de toate zilele.

Dar celălalt va ajunge la poarta orașùlui, își va trece piciorul în scăriță și va continua poemul uitat la răspîntia zilei de azi cu dialectica de azi. Poemul prefăcut în infuzie de laur și nu de lauri. Poemul pe care ți-l oferă ca pe o cupă de cleștar visul iscat din

UNIVERSITĂȚII REG

DANIIL SIHASTRU

— INTRODUCERE —

Prin codri vechi în aur de biserici
Izvoarele în şopote de-apus
Din vremuri basme cu trecutu'n stele
Când prinde barba muşchiu până sus.

E ora cînd cuvîntul se răreşte
Şi urcă Daniil poteca 'n cer
Printre stejarii urşi cu stînca 'n braţe
In nimbul serii florile ce pier

Cînd lutu-i simte dragostea de capre
Şi duhurile rele îl momesc
Coboară sfinţi cu mii dintr'un luceafăr
Pe aripe de raze şi-l sfinţesc :

(va urma)

al. dimitriu-**păuşeşti**

viaţă şi pe care o prefaci în ţîndări de bazaltul paginei de manuscris. Poemul oglinda prin care surprizele trec fără şir şi fără urme. Surpriza e mai rapidă decît secunda conceperii ei extemporaneie şi prin transparenţa ei trece cerul cu tot mirajul leilor şi balanţelor din constelaţii. O pasăre filfiie deasupra capului şi toate capetele îşi răstoarnă privirea în sus. Nimic. Un filon de ghiaţă se alege din sudoarea subţiorilor şi trece la testiculele vulgar spînzurate. Inaintea oricărei explicaţii generatorul surprizei se surpă.

Descoperă pieptul nicovala rumenită
apropie-te fără însoţitor
transformă confortabilul în firidă şi
desfă steagul de asbest
cuvîntul sîngeră din consoane
pregăteşte raţiunea. Margheritele sînt
insuficiente
aprinde flacăra surprizei visul
încuie toate porţile cu semn magic de cretă
să nu povesteşti nimic ce ai văzut
nimănui.

Am mers pe drumurile concentrice ale greşelilor tabù, am cunoscut gustul sui generis al delirului şi fiecare gest năştea un peisaj inexistent cu oceane şi viaţă fără rezerve. Ochii s'au impregnat de vegetaţiile bogate ale equatorului şi de broderii în sidef din urma renilor la pol. Dincolo aşteaptă pescari cu orizontul însâmînţat în pupile şi dorm somn greu de sare în bărcile diforme ca nişte femei gravide, cu pînzele petecind cerul. O furtună poate răsturna — în clipa imediată — ca un Kodak, peisajul. Şi familiile să rămînă încă mult timp o xilogravură cu mîinnile cozoroc deasupra ochilor înecaţi în ceaţă. Supralicitaţie de halucinaţii. Pînă cînd speranţa se va cicatriza în resemnare.

saşa **pană**

EVADARI

(FRAGMENT)

lui Stephan Roll

Iata-te întreg pornit din tine ca o cometă neanunţată de lachei, în iureşul acestei pieţi tentacu'are. Porţi un cuţit spînzurat de haina destrămată de asăsinii ordinei surdomute. Mîna ta care a depănat ghem duă ghem cîntece cu melodia oţelului, a înfrumuseţat pagini cu litere nestemate cari erau stele şi constelaţiile stînci de onix în cari nenumăraţi şi-au zdrelit gingiile nevolnicei lor minţi atîrnă ca o pată obosită de aluat luminos. Luate de torentul frazelor ca de curceaua de transmisiune capetele chiale de orice însuşire s'au fărămiţat într'o băltoacă informă de resturi mucilaginoase. In vălvataia cuvintelor sună gongul adevărurilor imanente deasupra formulelor însalivate cu minciună dincolo de miasmele inelelor şi briliantelor autentice putrezite cu degetele, cu evenimentele. Cîte biblioteci nu aşteaptă sfîrşitul în fum al celei din Alexandria ? Cîte adevăruri nu s'au descompus în miasme şi aburii pestilenţiali înăbuşă drumul în salopetă al minierului prin hruba de schelete şi fecale fosforoscente însemnînd locul falselor comori.

Ochi tăi au încrucişat păiejenişul din ochii bulbucaţi de orgii şi frunţi acoperite cu tichiile multicolore ale festinurilor terminate în cotillon şi jazz. Stomacurile prea pline le-au înapoiat prin acelaş orificiu trufandalele ca un gălnaţ purulent peste pernele albastre ale limuzinelor. Un cap dormea deavalma şi se visa leganat de valuri cu buzele lipitori grohăind în acelaş nomol.

Caută prin faldurile pădurii drumul cel mai scurt pînă la cei cîţiva pietoni aşcunşi de urgia ridicată asemeni şerpilor hipnotizaţi. Poate se hrănesc cu ghiarele rădăcinilor şi dinţii lor ca nişte biele împlîntate în maxilar rod revolta în mişcarea pe loc a timpului şi a beznei. Poate vei fi lovîturara de bici a bolii care trebuie să se prăbuşească în torentul mai mare decît umerii becisnici. Şi va dispare pata leşietică a hibernarii depe cîrtiţa conştiinţei.

saşa **pană**

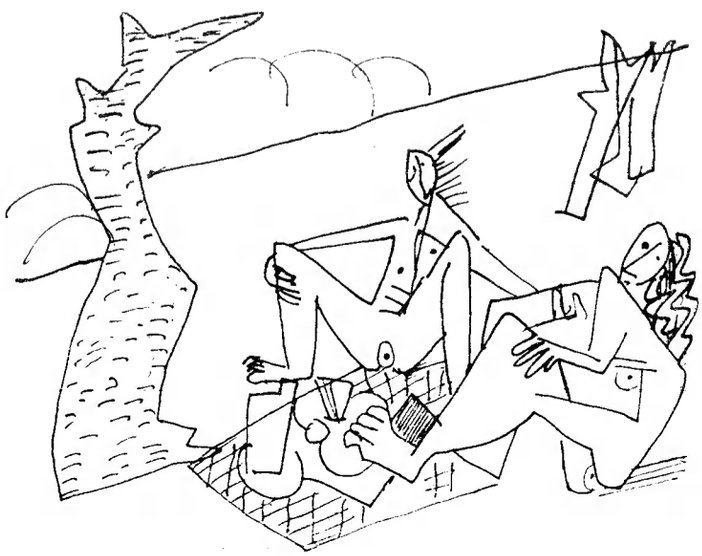

marcel i

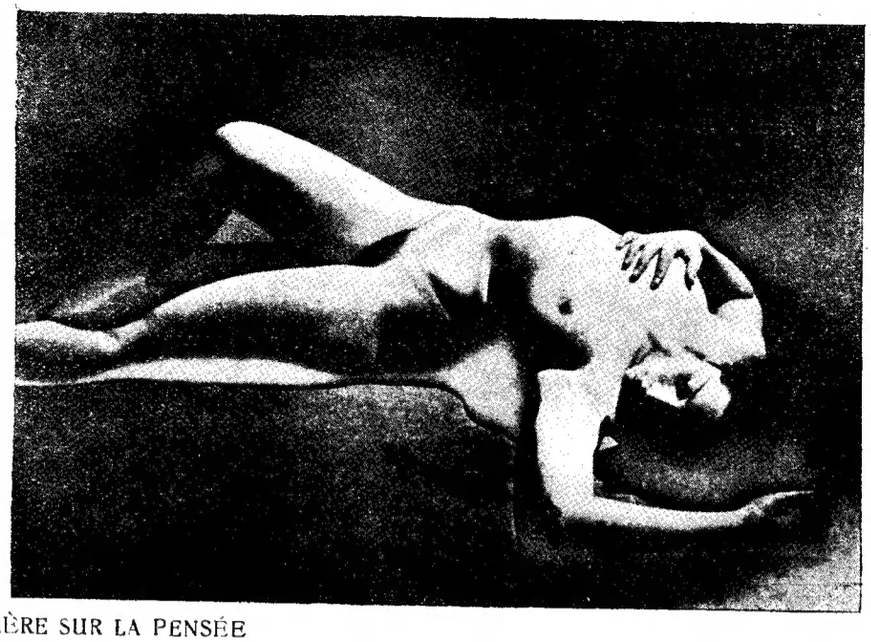

PRIMAT DE LA MATIÈRE SUR LA PENSÉE

man **ray**

RECEPTACOL

Deschisă fereastra inimii
Peste lebezile norilor incomprehensibili
Urcau revoltele în şerpii anonimi
Fiecare purtăm un leagăn şi un mort pentru mai tîrziu
Un pieton al necunoscutului
O barieră a trecutului ne rămîne pe degete
Ca un gust amar pe limbă
Vîntul a terfelit aripile de înger
deschise pe umeri pentru zborurile stinse
cînd ne-am gudurat în zgomote
şi am scăzut în liniştea din fund
ca o lumină în cărbune
fanfara păsărilor umbreşte un perete al primăverii
şi astfel toate păsările albe sunt corbi
dulăii cari ling palmele cerului
ochii rămîn deschişi şi corpul ca un pumn de jar
şi mările albastre le-am plimbat pe frunte
ca o migrenă a unui safir fantomatic
ca o terasă a gîndirii cu încendiile proptite'n ederă
în umbra ei toridă
fruntea ca o zare a zăpezilor de scrum
ne-am tăvălit în flăcările sîngelui
ca o chemare în propriul ei ecou
şi am îngenunchiat lîngă fîntîni
ca lîngă femeile verzi din insomnii
am sărutat genunchii pietrelor, dungile şerpilor
degetele putreziau în lumina rămasă din păr
cine va găsi din noi statui în pietrele amorfe
cine ne va urca pe panoplii zîngănind viețile

(în ruginā

primăvara cînd va creşte şi va trece pudică
prin miresele pomilor ?

ECCE HOMO

Treci prin glesnele lui
să vezi cum îl roade între degete sufletul
cum le putrezesc unghiile ca surîsul înecaţilor
şi viermii cari îi mişună ca într'o broderie

Prin clipele de panică şi ţipetele de foc
oase fug ca fulgerele, din trompete
alarma se'mprăştie ca o primăvară ciudată
scoţi din inimi felinarul stricat al sîngelui
scoţi din infern mecanicul roşu de funingeni
şi o vălvătaie de şerpi ca o mimoză de bice
îţi rămîne în mîini

Ochi cari au privit rugăciunea florilor şi extazul ruinelor
şi pleoapa ca o insulă cu plopi înalţi de lumină
bărcile cari treceau de umăr spre un port al lunii
să-ţi vorbesc despre bună voinţa oamenilor despre fruntea lor
unde a rămas un pas dintr'o bestie ca o frunză
şi'n pămînt lentila neagră a fluviilor
oglindită în tălpi
în creştete şi'n plete stelele ca păduchii
glasul greu al stejarului între dinţi
zîmbind oglinda a rînjit
rîd dar ecoul plînge, se svîrcoleşte
şi'n întuneric ochii fac unde din ce în mai mari

teodor **cristea**

CRITIQUE DE LA POÉSIE

C'est entendu je hais le règne des bourgeois
Le règne de flics et des prêtres
Mais je hais plus encore l'homme qui ne le hais pas
Comme moi
De toutes ses forces.
Je crache à la face de l'homme plus petit que nature
Qui à tous mei poèmes ne préfère pas cette critique de la poêsie

paul **eluard**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

DIALECTICA IN DIAGONALA

Inlătura cu o mînă a gloriei cutia craniană şi'ntr'o draperie de fapte, de substanţe eterne stăruie prezenţa lumii. Certitudinea scapătă atunci cînd vrei, atunci cînd de gene-ţi legi mici globule de plumb şi pleoapele se trag spre un confort, spre o căldură agreabilă a subţiorilor şi matricola ta e un jilţ adînc şi lasciv de pluşuri. Izbutirea e înapoia ta — nici un efort deci, nici o osteneală, nici o impulsie. Iată îndărătul tău cărţile de istorie, mitologiile, flegendele ilustrate din care se vor scoate scenarii pentru ilmele de după masă. Obrajii ţi-s'au întors spre grumaz, picioarele ţi-s'au răsucit înapoi şi fugi retrospectiv, perorezi cu mîinile contorsionate şi înaintezi într'o oglindă de cristal cu surîsul pe buze prins cu un perfid ac cu gămălie. Evadarea din posesie e actul de care nu vei fi niciodata capabil. Balastul imperceptibil e cu tine şi spre un apogeu cu piscul în jos. Prin genunchi o traversă alunecă diagonală, capul se abureşte în cer în partea adversă smulgînd la intervale doar fulgere, ca din pămînt erbivorul de gumilastic rădăcinile. Valurile buiestre năruiesc castelele de nisip şi universala ondulaţie şi eternă se precipită. Din stînci se desprind siluete noi şi masive, un creier altul bate pe nicovale un cuvînt încălzit pînă la roşu. Mîinile albe ale crinilor se întind în scîntei şi parfumul se ascute ca o lamă cu care vei tăia putrefacţia cadaverică a ideii. Ideia a verminat din cuvînt, cuvîntul se va cere din nou în mijlocul lui de sîmbure al ideii şi individul se modelează în conturul ei mereu retuşat, tot mai centripet. O scară a lui Iacob creşte perpetu din talpa spre o frunte izbită de grinzi, umerii sînt sus ca o cîrmă de veghe şi prin tîmpla ca printr'o lucarnă vezi atelierul potcovarului înfierbîntat dimineaţa, prin fereastră, coloana mobilă a proletarului.

Din uzină un braţ rămîne ridicat spre cer. Legenda începe acolo unde viaţa ispăveşte şi mitul, unde ea nici n'a început încă. Printre catedralele înalte ca o minciună grandeloevntă, prin turlele cu clopotul pentru turma adusă la o păşune cloroformizată, liliecii negrii sînt sutana farămiţată aprioric, zborul lor foşnind, sîngele ireal şi tunefiat al izbiturii. Pe trotuarele lungi amestecaţi printre omnivorii în coifuri, printre limuzinele gasteropode şi vitrinele cu bijuterii, pumnii voştrii strălucesc de nestimate, ochii fac unde din ce în ce mai mări în pieţile spaţioase şi cadavrele transparente ale unui timp, plutesc ca nuferii macabrii şi ispăşiţi ai ultimului halocaust.

Flăcări fără precedent şi vaiete se încolăcesc în pomi, pe tîmple filfîie un sînge izbindu-se ca în stînci, tigrii foşnesc în mătăsurile, doar din amintirea fostelor baluri şi recepţii în care valeţii de onix treceau curbaţi cu platourile de argint. Iată, ca o maree, surîsul domnişoarelor de onoare iată imbecilitatea pieptănată cu cărare la mijloc, mişcările în zinc ale „bunei cuviinţi', tablourile cad de pe pereţi, egidele se desfac, bibelourile învie în scorpioni, covoarele se destramă în vermi, colonadele se scurg ca luminări prea încălzite, totul se afundă, se prăbuseşte şi un balaur de praf se ridică.

Ca o stea scînceşte acest copil viitor şi vînătorile se succed, scrîsnetul se'nveleşte în vată şi un vals deasupra oraşelor se iscă. Aurora se opreşte puţin pe frunţile clătite cu apă rece, fîntînile veghează şi statuiele mucezesc sub un soare ce a închis pentru ele ochiul.

U L Y S S E

(F R A G M E N T)

le monde s'ouvre par des vues de la mer et des navires
qui entrent et qui sortent ; par des phares tournants
la nuit
par les longs bavardages de la lumière
par le bruit dans le sang des chaînes de navires
de grues qui déchargent de gros soleils de peur
par le cri des sirènes blotties contre ma joue
par le cri de la faim blottie contre ma joie
par des tronçons de pays aux lourds regards de chair
où sanglote l'angoisse terrible de la chair
par des marins de sable qui demandent du sable
perdus dans le sable semant la soif autour de nous
allaités par les méchantes solitudes aux fortes fesses
criant pour s'entendre crier
par des trous où vagit le sommeil où sourd la poisse
plus on avance et plus la chair se raréfie
— par une matière de plus en plus exsangue
et transparente
par des blocs de silence autour des mondes tournoyant
par une sourde et lente hostilité du temps
par des lueurs de plasmas de plus en plus inhumaines..

b. fondane

BCU Cluj / Central University Library Cluj

In gerurile tari de după miezul nopţilor, iarna, cunoşti plimbarea pe lînga etalajele de mătăsuri, a zdrenţelor unei umanităţi afrodiziace şi mercenare, un instinct camuflat pentru supremaţia celuilalt, interferenţa lor ingnobilă, rezultatul hîd al unui pragmatism arbitrar?

Dacă aşi căuta într'unul din buzunare, aşi găsi încă mototolit un cer sub care în atîtea nopţi laolaltă ste lele, discuţiile preliminare şi febrile ale unei maturităţi, tăcerea —ne devorau. Intre noi treceau, frecînduse de pulpele vinete de dialectici, panterele unui necunoscut, unui ecou anonim. Genunchii se loviau în lutra, mîinile se strîngeau gemene. Ca o neşfîrşită traectorie, atîtea întreţineri laolaltă, fruntea cînd se rezema pe o terasă, unde numai cavalerii unor săbii de foc se încumetau. Un steag se desfăcea în sîngele comun, o zare se ridica dintre despărţiri, un pumn se strîngea strivind o stea fără orientare, o tinereţe se cerea sacrificată. In pupile se aprindea un chibrit cu care dădeam foc unei rome haotice, unei acropole păstrată în buzunare printre versurile neispravite.

Un prejudiu era în nerăbdarea noastră, un elan se împleticia în zdrenţe. Primăverile erau şi mai sînt încă intacte undeva, după cum aplauzele dinainte ale acestor primăveri, sînt în rîndurile aceste poate, sînt în ţinutul dintre două realităţi ciocnite ca nişte trenuri, aici lîngă această simplă masă de lemn, sau lîngă anotimpul de pe acoperişul de lîngă geamul pe care-l ating cu mîna, lîngă cuierul de unde îmi au pălăria, şi din idealism, un continent nou ce-l pun pe umăr.

gh. dinu

APUSUL LUI BURLUCK

Pentruce, şi la ce bun
elanul pumnilor murdari,
în claritatea 'nveselită ?
Iată gîndirea azilurilor
şi-a tras perdeaua disperării peste cap.
Intocmai cum într'un naufragiu
te-arunci prin trapa larg căscată,
numai să n'auzi hohotele cari 'năbuşă,
la fel de-alungul ochiului său sfîşiat pînă la ţipăt,
Burluck alunecă înnebunit.
Cu'nlăcrămarea privirilor sîngerînde,
EL coboară, EL se ridică, EL pleacă.
Şi c'o tandreţe rară unui om gras, zise:
„Bine", — E bine într'adevăr, cînd îţi ştii
sufletul la adăpostul privirilor în bluza galbenă
E bine într'adevăr, cînd aruncat sub dinţii eşafodului,
auzi strigînd „Beţi cacao VAN HOUTEN"
Şi această bengală şi'naltă clipă n'o schimb
pentru nimica 'n lume
Prin ceaţa fumului de ţigară, priveşte
chipul alcoolizat al lui Severanin
cum se lungeşte ca un păhărel de liqueur.
— Cum îndrăzneşti să te numeşti poet
îndemnînd ţipătul prepeliţei ?
Sparge dacă poţi cu casse-têtul craniul lumii.
Voi obsedaţii singurului gînd:
„Dacă dansez graţios"
Priviţi-mă ! M'amuz eu, întreţinutul vulgar,
Eu, care trişez la joc.
Voi, masturbaţii flirtului
Cu lacrima coclită 'n secolul învechit,
vă voi părăsi şi-mi voi pune
SOARELE monoclu, singura mea aristocraţie.
Grotesc îmbrăcat, voi străbate
pămîntul în lung şi'n lat,
pentru a mă place şi a mă arde.
Voi tîrî pe NAPOLEON după mine,
legat de funie ca o gaură jigărită.
Pamîntul tăvălit în isterie:
Iată cărnurile DORINŢEI.
Obiectele se vor anima şi vor şopti între ele:
Sssssst! Sssssst! Sssssst! Sssst!

majakowsky

(...te de mihail dan)

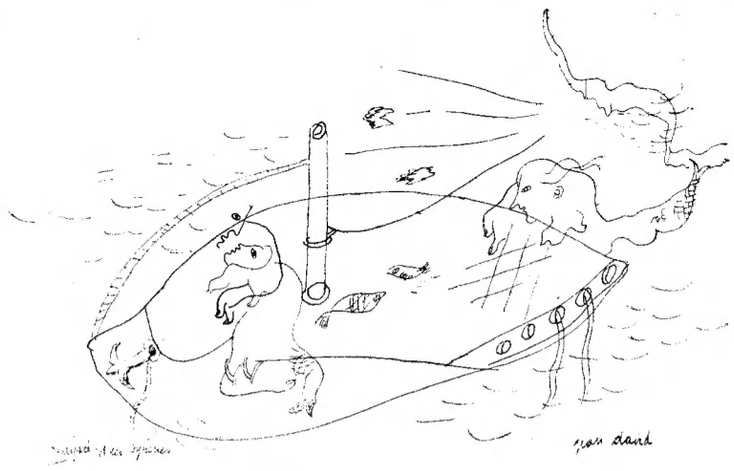

ULYSE ŞI SIRENELE — jean david

UCIGAŞUL ANECDOTEI

REPORTAJ

lui F. Hlz

MOTTO : Am onoare a vă aduce la cunoştiinţă....
Indescifrabil.

Castelan al unui penaj de clisă, şoimii privirii ţi-au plecat la vînătoarea braţelor. In privighetoarea clipei, flascul puhăviei tale nu cunoaşte frîngerea de cristal a dorului. Ţie, nu ţi se'ntîmplă nimic, fiindcă EŞTI întîmplător. Tumoarea privilegiilor, ţi-a înălţat doar capătul c'un capăt. De aceia îngerul de sub tălpile tale nu te ajunge cu prăjina. Utilitatea comemorărilor te-a convins să-ţi fluieri diurn printre dinţii străpeziţi, o megalomanie cît un continent. Te-ai ascuns după un pseudo-nimb de specialitate. Sub aripa-ţi congelată, nu mai poţi cloci fulgul nici unui CHIP de sbor. *Helas! Je crois à la vertu des oiseaux. Et il suffit d'une plume pour me faire mourir de rire.*

Prin coridorul acestei primăveri, treci cu florile vetuste ale piscului tău de jos, şi nu mai cunoşti şarpele unei nevroze închise într'un nenufar sau în mugurul unui sîn. Peste cenuşa unei virtuozităţi clamată'n stea şi urină, vei trece mîine vagabond spaţial cu păpădiile-n violarea zefirului aprilian. Viaţa-ţi este la fel cu destinul, fiindcă aşa ţi-a fost destinul. Pînă'n Islanda solitudinii tale, nu pătrund durerile acelui cît lacrima de mare.

Dar acest crin nu necesită nici o spadă, grefează-ţi pe tija lui reconstituirea ta de cărbune. In mîine, saltă-ţi ca'n deget diamantul de ieri, pentru atitudinea ta solară. Poemată pînă'n măduva privirii tale bune, treci prin burgul cu zăbrele. agitîndu-ţi eşarfa cărnei tale necăjite, ca un semnal de plecare interplanetară, pentru toate aceste păsări chinuite ale burţii şi somnului. Luciul calp al monezii tale dobîndită cu concursul sudoripar al frontalului, IREAL te duce spre puful unde îngerul din stînga ta, îţi simte îngroşarea cărnei tale cît un glob. In fetidul minutului, îi vei confirma reveria de velur, cu dovada inexpugnabilă, a unei digestii laborioase. — Nolens. Volens. — Puuaaohhh.

mihail dan.

S. PERAHIM vernisează expoziţia sa de uleiuri şi desene, Duminecă 3 Aprilie ora 11 dim. în Salonul de pictură al caselor naţionale din Pasajul English.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

INVITAŢIE LA S. PERAHIM

AUTOPORTRET s. perahim

CUVÎNT DE DESCHIDERE LA O EXPOZIŢIE DE PICTURA*)

domnilor şi doamnelor
astăzi vi-l vom aduce în faţa dumneavoastră pe cel mai tare om din lume
intraţi domnilor, intraţi doamnelor
omul ăsta-i mai tare ca piatra
omul ăsta-i mai tare ca săgeata
omul ăsta-i mai tare ca maciste
domnilor
într'o singură mînă duce patruzecişipatru de femei una şi una
într'un singur cap duce doi ochi unu şi unu
şi ochii sînt plini cu păcură şi cu pumnale, domnilor
nu vă uitaţi la el că e mic şi pipernicit ca o rîie
el scoate oamenii din pămînt
el rupe cerul
şi se luptă cu morţii
cine nu l'a văzut noaptea urlînd cu cîinii
îl va vedea aici, domnilor
cine nu l'a văzut noaptea muşcînd cocoanele
îl va vedea aici, domnilor
în capul lui s'au strîns toţi dracii
în deget are sînge şi o pisică care plînge
noaptea el se mai joacă în beţe cu stafiile
şi cu muierile.
hei tu de colo cu cuşma pe-o ureche
hei tu cucoană cu ţîţele mai deschise ca la o panoramă
şi tu hei gunoierule
hei negustorule
hei cerşetorule
nu vă mai căutaţi prin buzunare
că spectacolul cel mare e pe gratis
mai gratis decît iarba cucului
mai gratis decît frunza nucului
mai gratis decît fesul turcului
ha ha ha ce se vor mai veseli nebunii

*) Foaie verde fibişir
Mult iubesc pe Perahim

gherasim **luca**

Acest montagne-russe de sînge ca o cavalcadă a cărnii, sarabandă pentru juisările repezi şi nepermise.

Iţi sunt mîinile fluide şi fără început.

Te-am cunoscut tîrziu, mai tîrziu decît oricare altul, atunci cînd pletele erau togi virile şi părinţii erau mai buni pentru satisfacerea unor vicii indulgente.

Imi aplec urechea pentru o cablotelegramă reportagiul incendiat al cărnii care aşteaptă.

E o spaimă care circulă ca trenurile, flacăra umedă şi nouă, strigăt gol în haltele neînsemnate pe hartă, unde călătorii scoboară singuri şi goi.

E în mine acum chemarea unei înţelegeri care stăruie şi doare.

Vreau să mă apropii de pielea ta în care submarinele aleargă şi se ciocnesc.

Vreau să te ştiu în noaptea aceasta cînd eşti mai înalt şi mai suplu.

Dar aceiaş siluetă se pierde prin tunelurile cu asasini, aceiaş umbră urlă noaptea în hrubele unde colcăie nebunii piticii şi spînzuraţii acelaş profil devine năluca nopţilor veşnice — nopţi şi ţinuturi unde focioarele mor de chlorozâ iar femeile poartă cercul polar medalion la gît.

aureliu **barunga**

Astăzi 3 Aprilie 1932, grădina zoologică cu monştri cei mai fantastici şi cei mai exotici va urla din toate cuştile-rame.

Perahim scripcarul va cînta arii din penelul fermecat, veniţi şi ascultaţi arii din penelul fermecat. Perahim bocitonel, boceşte pe ultimul mort, veniţi să bocim împreună pe ultimul mort.

Perahim dansatorul pe sîrmă, dansează dansuri fantastice de dervişi, veniţi să vedeţi cum danseazâ Perahim dansuri fantastice de dervişi.

Perahim e nebun, domnilor.

Domnilor medici, veniţi să vedeţi intestine negre şi inimă roşie.

Domnilor avocaţi, veniţi să pledaţi la procesul de divorţ al morţii cu huma.

Domnilor cismari, modele noi de cisme se găsesc la Perahim.

Domnilor tîmplari, uşi cari plîng, cruci cari ţipă la cer, cruci cari bărbieresc cerul şi-l taie se găsesc la Perahim.

Domnilor cetăţeni cari vă îngrijiţi de siguranţa statului crime groaznice se întîmplă azi 3 Aprilie 1932.

seslo **pals**

Ţi-e părul cald. Puiule, deschide gura şi închide ochii.

Să-ţi spun despre un copil cu părul alb, în care se încurcă albinele, fluturii slabi şi fulgii. Copilul cu păr alb şi faţa albă, unde alunecă ochii, numai ochii. Cîteodată, cînd miroase pe stradă, se duce să vadă caii. Strada are bolovani duşmănoşi şi caii gîfîie. Cîteodată, cînd miroase prin uşa dela capul patului, deschide ochii şi vede. Miroase a pîine turtită, a scrumbie, ochii văd femeia care nu seamănă nici cu caii, nici cu el. Se miră.

Are părul alb. Ochii plîng. In păr i se încurcă fluturii, cînd le trece cîrpa de praf peste ei. Cîteodată fulgii gîştelor sau ceilalţi de zăpadă alunecă pînă pe pleoape. A muşcat copacii ca să nu-i crească dinţi. Limba stă. Părul, al lui, ca un cal mort alb, gîdilă urechile. Ochii plîng. Ii curg oglinzi peste ochi, peste ochi, îi deschide: curg peste păr, peste păr, scara peste burtă, dacă începe prin uşă să miroase a scrumbie şi a pîine turtită..

Abia dimineaţa se vede fereastra. Oasele îl ridică şi-l duc pe stradă. Calul mort se coboară depe umeri pe genunchi; începe să pice cu noapte, pe urmă să ploaie, să tune cu noapte — îi cad oglinzi uşoare ca laptele — copilul are păr alb şi rîde — oglinzile se lovesc cu ploaia, se încurcă în tunete, se îmbrăţişează. Copilului îi curg din ochi oglinzi şi noapte, dar rîde. Nu se mai vede fereastra. Caii care trec printre bolovani se întorc la el fără nimic pe ochii.

Copilul mai gîlgîie ceva, poate în gît, e mut, aşa ţi-am spus ; caii trec printre bolovanii cît nişte cai şi nu se mai uită la el, miroase urît a cai, a pîine cu scrumbie turtită. Copilul are părul alb peste mîini. Imprejur cad oglinzi şi cum cad ţipă. Copilul, Puiule, copilul alb depe bolovan, copilul cu calul mort pe genunchi, a adormit. Şi s'a deschis fereastra care nu se vede fiindcă a plouat cu noapte. Miine, o să arunce femeia un lighean cu pîine şi zeamă de scrumbie, peste oglinzile cari poate au să doarmă.

Poţi să te scoli, Puiule, ţi s'a răcit părul, am terminat.

paul **paun**

VARIAŢII ASUPRA CÎTORVA IMPARAŢI ROMANI

Istoria ne spune că Alexandru Sever, înţelept şi bun împărat, care din nenorocire, n'a domnit mult timp,
Avea în odaia sa de lucru chipurile celor mai buni profeţi şi demiragi a tuturor timpurilor,
Şi mai cu seamă ale lui Moise, Isus Cristos şi al admirabilului Apollonius din Tyane
Imi place acest spirit larg şi îl regăsesc, o sărmani oameni în colibele voastre:
In adevăr se pot găsi preşedinţi zilei (Félix Faure, Loubet, Fallières şi astăzi acest de treabă domn Millerand) — Trec peste Raymond Poincaré care prin urîţenia sa a displăcut bieţilor oameni
Şi se mai pot vedea încă şi portretele lui Jaurès, Ravachole şi cîte odată chiar Tolstoi
In mijlocul fotografiilor tatălui, mecanic de treabă a mamei cu părul dat pe spate şi a fiului, încîntător boy,
Acest spirit larg l-am mai întîlnit şi la parveniţi: ei au pînze din toate şcolile şi mobile din toate epocile,
Dar pînzele lor sînt, în general, nişte mîzgăliturî, iar mobilele lor de cele mai multe ori vechituri,
Incît mobilierul şi tablourile lor sunt nivelate de egalitate,
De imitaţie, prost gust şi mediocritate.

Un alt împărat roman — dar acesta de nu prea mare valoare—
A zis totuş un cuvînt bun în ziua cînd a pus un impozit pe pişătorî:
„Banii n'au miros", a declarat el fiului său indignat că vede pişătorile transportate în ferme,
Şi într'adevăr banii ar putea să miroase a sudoare, a sînge, a materie fecală şi a spermă —
Dar nici decum, banul nu miroase a nimic, ci dimpotrivă este neted la pipăit prin atingerea sa rece,
Care are totuşi darul să ne încălzească degetele.
Glorie deci banului cordial, suplu şi inodor
Care scuteşte oamenii de obscena Mandragore.

Un al treilea împărat roman, fiul precedentului, avea se spune obiceiul de a face binele, dar fără prea multă modestie,
Şi de cîte ori nu-l făcea, spunea „Mi-am pierdut ziua", în latineşte: diem perdidi —
Acesta nu era decît un imbecil şi ce-i mai rău, un prost poseur,
Căci este o glorie urîtă să faci exhibiţii cu sentimentele
Şi apoi, la drept vorbind, ca să ajungă pînă în a fi reţinută faimoasa sa: diem perdidi
Imi închipui că el va fi spus-o de foarte multe ori
Şi cred că timpul pe care îl cheltuia să repete această formulă latinească,
Il împiedica să facă Binele, Răul şi să ridice impozitele de pe latrinele tatălui său.

mathias **lubeck**

Traducere de al. dimitriu-**păuşeşti**

AU APĂRUT în toamna anului trecut trei numere dintr'o gazetă care eşind din nivelul celorlalte publicaţiuni îşi imprima o ţinută, o ţintă, o ideologie de extremă stîngă. Era un simptom, era un act de curaj, un iureş printre colonadele de gelatină ale unei ere. Era un Samson pe care din stalul nostru îl observam cu atenţie şi cu prudenţă mai ales. Ştiam că e un actor care mai jucase un rol cu totul altul şi-i suspectam barba falşă, cozile persuasive străluciau, într'un metal care trebuia verificat. Venise şi pe la noi să încerce o contopire, o aliere. Nu ne fixasem încă asupra autenticităţii lui. L'am întîlnit acum cîteva zile în capul unei gazete reacţionare. Trecuse cu pantalonii sufleţati dincolo. Crinul alb din mînă era în realitate un maţ pe unde stropia, după nevoie, şi rezidurile amoniacale şi apă de colonia. Convingerile de astă toamnă le îndepartase cu mîna discret ca pe nişte fecale şi n'a rămas din tot ce-a fost Petre Pandrea decît o biată hîrtie cu amprente cafenii, aruncată pe jos.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A C V A R I U M

■ Vor apare

René Crevel — MANQUE DE TACT.

Salvador Dali — GUILLAUME TELL (poemă epică)

Salvador Dali — LA PEINTURE SURRÉALISTE A TRAVERS LES AGES.

Paul Eluard — LE LIT (Ed. des Cahiers libres).

Paul Eluard — LA VIE IMMEDIATE.

Benjamin Péret — MORT AUX VACHES ET AU CHAMP D'HONNEUR.

Benjamin Péret — JE NE MANGE PAS DE CE PAIN-LÀ.

Tristan Tzara — PIÈGES EN HERBES (Editions des Cahiers libres).

■ Poemele lui Wladimir Majakovski vor apare în curînd în traducerea lui Mihail Dan (Ed. Unu).

■ Am îmbrăţişat coala pe Martie a *Vrajei* şi am simţit acolo răzvrătirea unor fibre în devenire.

■ KANDINSKY, pictorul suprematist, expune la Berlin desenele abstracte dintre anii 1910—1930.

■ Ideia care ne-a călăuzit şi care din 1916 capătă o nouă veri. ficare a fost aceia a poeziei urmînd o desfăşurare a cărui sens de direcţie e dat de linia care leagă poezia-mijloc de expresie de poezia-activitate a spiritului, această tendinţă repetîndu-se în interiorul poeziei, aceiaşi pe care poezia o va urma în ansamblul ei. Cum s'ar zice: cu toate stările intermediare, poezia-activitate a spiritului aceste cantitativ şi progresiv cu timpul în dauna poeziei-mijloc de expresie. Poezia *tinde să devie* o activitatea a spiritului. Fa *tinde să nege* poezia-mijloc de expresie. Dacă azi ca este în parte un mijloc de expresie, aceasta e determinat de legătura sa cu limbajul, adică forma sa Poezia nu va putea deci deveni numai activitate a spiritului decît desfăcîndu-se de limbaj sau de formă.

tristan **tzara**

■ LA POESIE DOIT ÊTRE FAITE PAR TOUS. NON PAR UN.

lautreamont

Le sexe sans fin couche avec la langue orthodoxe.

■ Dacă n'ar fi existat unul oarecare Goethe nici n'am fi ştiut că d-l Ion Minulescu, matadorul versurilor de taraf, l'a citit pe Werther şi că profită de prilejul unei mondiale comemorări să ne poată anunţa că pe Goethe nu-l cunoaşte decât din auzite şi că în simbolista d-sale tinereţe a ajuns trecînd peste Wolfgang, deabia pînă la Rolinat.

Confesiunea d-sale nu ne surprinde cîtuşi de puţin cunoscîndu-i şi butadele ramolite şi ele, şi inteleclualitatea d-sale intreţinută între schwartzurile Capşei, aperitivele lui Mercur, funcţiile stipendiare şi morga celui care a putut cîndva copia pe franţuji, apoi pe Delteil şi isprăvind cu rîncedele şi lamentabilele romane din urmă.

Am fi preferat totuşi puţină pudoare căci, în definitiv, Goethe putea fi sărbătorit şi fără acele 21 de rînduri de chibiţism jubilar al simbolistului pentru acum şi pentru mai tîrziu.

■ Tot cu prilejul centenarului lui Goethe, nici n'am fi crezut că jupiterianul parastas va da drumul atîtor cisterne cu cerneală, şi ar fi zburlit atît de febril ariciul tocurilor, ar fi scos din rafturi antologii şi studiile goethene şi frenetica făşăială a hîrtiei ar fi putut suscita umbra violetă, profilul de marmoră încrustat în secole a poetului de pe Rhin. Au scris şi Blazian, şi Maniu, şi dr. Y, şi Ralea şi pluripotentul Arghezi şi Sevastos şi toţi au ajuns „onorabil" la potou, toţi acesti Goethe-trotteuri şi au rupt tălpile după o himeră, din pricina anei mistificări dat fiindcă acest ilustru personagiu chiar dacă ar fi existat, n'ar fi putut sparge teasta d-lor pătrunzînd în materia opalină a absentelor inteligenţe şi nici decum aşa cum e el o ficţiune, sau o invenţie a Ligii Naţiunilor.

Şi totuşi acum o sută de ani muria Goethe. Născut într'un ev în care armura o purtau nu numai soldaţii călări ai împăraţilor ci şi contabilii înstelaţi ai fruntilor, temperamentul acestui magnanim cetăţean s'a disimulat, sub egidă şi cînd a putut a isbucnit improşcînd cu aur pulpanele fetide ale prelaţilor etici.

Centenarul de acum îşi are semnificaţia lui într'o ţinută care numai a acelor care-l fac nu e, nici a franţujilor cari l-au trecut aproape sub tăcere, nici a Hitleriştilor care-l revendică naţionl ci într'o adîncă întoarcere în revoltă, într'o sarcastică rupere de torente în supapele care ţipă şi'n aburi cari frig degetele trandafirii ale amazoanei aducînd soclului, primăverile acestor violete.

■ 23 Martie a fost o zi văzută — am putea spune — din avionul lui *Dix jours qui ebranlèrent le monde* a lui John Ried. Nemulţumiţi de proectul unei legi cari le va prelungi perioada de studii, corpul studenţilor de la drept, la care s'au solidarizat şi studenţii celorlalte facultăţi, au manifestat împotriva acestui proect. Incadraţi — pentru siguranţa statului — de către batalioanele de jandarmi şi sergenţi de oraş, s'au dedat dintr'un act de curaj care-l provoacă dreptul celui opresat unei acţiuni mai dure. Massa manifestanţilor a rupt cordoanele, a spart cîteva geamuri, a incendiat un automobil de al poliţiştilor cari la rîndul lor a busculat-o, a ciomăgit-o, a împuns-o cu baionetele — după unele versiuni — au pisat-o cu patul armelor, a arestat în corpore, dintr'însa, a dispersat-o cu furtunele pompierilor. La Iaşi, similare manifestări au avut loc a doua zi. A treia zi, aceiaşi studenţi au manifestat paşnic şi cu simpatie pentru prefectul de poliţie — acelaş care i-a molestat, şi împotriva căruia au scris pe vagoanele tramvaelor, invective — pentru neam şi pentru anotimpul priapic care se anunţă. Rănile de o zi înainte au devenit pe loc tricolore, sentimentele s'au domolit brusc.

Demagogia e cea mai bună alifie pentru epidermă, şi pentru profilul de vulturi al bravilor de pe baricada încă fumegîndă.

Impins poate de notiţa noastră din nr. precedent prin care revelam duminicile concupiscente ale unui cerc, un fost şi plîngăreţ poet publică într'un sterp hebdomadar, un articol să reabiliteze „Laboratorul din Cîmpineanu". O fotografie cu specimenele masturbate se reproduce hilar spre panica lui „Casanova" dintr'un cartier cu duminici mult mai autentice ca mutaţie de valori, ca scăpărări din amnar a unor testicule fără ondulaţiile permanente ale dolofanului critic.

roll

■ PREMIILE REVISTEI „UNU"

In „Cartea de cetire" a gospodarilor Fl. Dumitrescu, Rovenţa Chiriţescu şi P. Crihon am descoperit, fără nume de autor, următoarea caracterizare admirabilă a spiritului gospodăresc:

De-acum nu-mi mai pasă de lume!
Hai, norilor, cerneţi zăpada
Am prunci, murături şi legume
Şi-un codru de lemne'n ogradă.

De nimeni d-acum nu-mi mai pasă!
Hai, zburdă, măi Crivăţ nebun,
Nevasta mi-i tun sănătoasă
Copilul mi-i zdravăn şi bun.

In tihnă vom sta la căldură
Spunîndu-ne basme cu smei
Gîndindu-ne numai la gură
Şi minţii i-om da ce-i a ei.

Omul cinstit şi cu dare de mînă care ne va indica numele fericitului autor al acestei perle, va primi drept răsplată o vacă a săracului, un fotel petru perpetua comoditate a şezutului, precum şi bani albi pentru zile negre.

a. d. **p.**

COLABOREAZĂ LA ACEST NUMĂR

aureliu BARANGA mihail DAN jean DAVID al. DIMITRIU-PĂUŞEŞTI gheorghe DINU b. FONDANE marcel IANCU raul IULIAN mathias LÜBECK gherasim LUCA MAJAKOWSKJ sesto PALS paul PĂUN saşa PANĂ s. PERAHIM man RAY stephan ROLL

unu anul V nr. 44 aprilie 1931 ■ apare în prima duminică a fiecărei luni: ■ girant responsabil semnatarul fiecărui articol ■ Lei 5

studio grafic „Steaua Artei" b-dul Maria. 2

BCU Cluj / Central University Library Cluj